

Yttrande

2021-03-15

Dnr: 2.3 - 366/20

Miljödepartementet
Naturmiljöenheten
103 33 Stockholm

Synpunkter på Naturvårdsverkets förslag till revidering av miljöledningsförordningen (ert dnr M2020/01405)

Naturvårdsverket har fått ett regeringsuppdrag att genomföra en översyn av och att komma med ett förslag till förändring på förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter. Institutet för rymdfysik (IRF) har tagit del av remissen.

IRF anser att det är positivt att Naturvårdsverket, efter granskning av förordningen, har lämnat ett förslag till förtydligade av miljöledningsarbetet med fokus på den direkta miljöpåverkan som myndigheter har. IRF anser också att miljöledningsarbetet är en ständigt pågående process och att de krav som ställs på varje myndighet bör vara tydligt formulerade så att den årliga redovisningen kan genomförs på ett riktigt och likvärdigt sätt.

I förslaget beskriver Naturvårdsverket att förordningen skall ha en mer stödjande och vägledande karaktär. Det beskrivs även en ambitionshöjning gällande myndigheternas arbete med den egna miljöpåverkan som finns. Genomförs Naturvårdsverkets förslag till ändringar, i sin helhet, så kommer det att bidra till en ökad administrativ arbetsbelastning som i sin tur kommer ge upphov till ökade förvaltningskostnader för medelstora myndigheter.

Betänkanden gällande ändringar i förordningen

2 § Att myndigheterna själva ska ta fram kriterier för vad som är *betydande miljöpåverkan* samt bedöma dess nivåer – IRF befarar att detta skapar utrymme för otydligheter. Ska förslaget genomföras bör tydliga instruktioner, med vilka incitament och ramar som ska ligga till grund för dessa kriterier, meddelas berörda myndigheter.

3 § IRF anser att det är positivt att börhänvisningen, till EMAS och ISO 14001-standarden i 3 § p. 1 och 2, tas bort. Genom detta skapas tydlighet kring vad som är skallkrav.

4 § - Livscykelperspektivet är ett begrepp som inte tidigare har nämnts i förordningen. Ska livscykelperspektivet ställas som ett skallkrav i

miljöutredningen bör det finnas en femårsplan för genomförandet. Detta för att myndigheterna ska kunna göra omställningen inom ramen av sin utredningscykel. Livscykelperspektiv innebär också ett större krav på hur upphandling och inköp hanteras Se kommentarer för 13 § nedan.

7 § Förändringen att se över miljömålen en gång per år, i samband med verksamhetsplaneringen, skapar sämre förutsättningar för långsiktighet och hållbarhet då risk finns att myndigheterna tappar bort det längre perspektivet.

9 § Naturvårdsverket föreslår att myndighetens miljöledningssystem ska ske inom ramen för myndigheternas ordinarie styrmodell. IRF bedömer att förändringen innebär en ökad administrativ belastning då behovet av utredning och uppdatering av alla styrande dokument uppstår. Till exempel; skriftliga rutiner, policys, strategier och planer måste fastställas på nytt med utgångspunkt från förordningens krav och inriktning.

För att skapa förutsättningar för en bra implementering med väl genomförd förankring i myndigheternas organisation behövs framförhållning. En myndighets genomgång och uppdatering av rutiner, policys, strategier och planer är till stor del kopplad till bestämda tidsplaner som bör beaktas.

13 § IRF avråder från denna förändring. Livscykelperspektivet och en dokumenterad strategisk miljöbedömning och uppföljning handlar om att varje produkt/tjänst som köps in ska beaktas utifrån produktens eller tjänstens påverkan på miljön sett genom hela dess fysiska livscykel. Det vill säga före, under, efter - då kravet berör allt ifrån råvara, produktion, distribution, transport, användning, avfallshantering och återvinning.

IRF:s bedömning är att förändringen skapar en mycket större administrativ belastning vid inköp och upphandling på grund av det stora behovet av utredning före och uppföljning efter eller i samband med att produkt/tjänst avyttrats. Ska strategiska miljöbedömningar införas bör även möjlighet till undantag beskrivas; exempelvis avsteg för mindre inköpsmängder eller rapportering för produkter där ursprung ej går att härleda.

15 § och 15 a §

IRF anser att det behövs ett tydligare stöd i miljöledningsförordningen när det arbetet med teknikutveckling. Detta skapar bättre förutsättningar för beteendeförändringar i samband med bland annat tjänsteresor, användande av fordon och miljöanpassning av den egna verksamheten.

17 § IRF anser att det är positivt med ett förtydligande tillägg där det framgår att arbetat i den årligt återkommande miljöledningsrevisonen ska fungerar som ett hjälpmedel i arbetet med ständiga miljöförbättringar.

20 § Digital rapportering både till Naturvårdsverket och berört departement är en bra åtgärd som stämmer överens med övrig miljöledningshantering.

I detta ärende är föreståndare Stas Barabash beslutande i samråd med institutledningen efter föredragning av förvaltningshandläggare Magdalena Wäppling.

Stas Barabash
Föreståndare
Instituet för rymdfysik